

**Replik från Otto Reimann på
Herbert Gustavsson inlägg i
Gadden 1-95 om krainerbin:**

När man läser Herbert Gustavssons artikel, undrar man hur en erfaren drottningodlare, som H.G. utan tvivel är, kan ramla i så många gropar som han beskriver i sin artikel.

Han köper alltså en korsad, felparad drottning av en "mycket bra odlare". Denna drottning var bra, enligt H.G.. Svärmtendensen uppstod antagligen på grund av platsbrist. Ettåriga drottningar med tillräcklig plats brukar inte svärma. Sen delade H.G. detta samhälle, och avläggaren fick antagligen behålla en visecell.

Denna cell innehöll en larv som var en ren korsning. Gul från moderns sida och grå från fader Carnicas sida. Intressant vore, att veta hur renrasig både moder och fader är. Och detta lilla bastardynglet kryper ut som drottning och blir sen parad fritt i Västeråsområdet.

Ingen, allra minst H.G., kan bli förvånad över att detta samhälle på hösten var "mycket argt".

Samma sak gäller drottningen som H.G. fick av en kamrat. Det var antagligen en av de ungdrottningar som kom till efter svärmen och friparades i ett av Sveriges bitä-taste områden.

Intressant i sammanhanget är, att samhällen blir arga först på hösten. Så antagligen var de korsningsdrottningar som ovan nämnde drottningodlare sålde, inte så dåliga ändå. Meningen var naturligtvis, att aldrig dra nya drottningar efter dom.

Jag håller helt och hållet med H.G., att inte blanda nya raser med de bin man har. Men tyvärr är det i stora delar av Sverige så, att "de bin man har" är redan korsningar. Och de blir knappast bättre genom tillförsel av mera främmande material.

Vidare berättar H.G., att han redan på trettioalet stiftade bekantskap med Carnica, och att "de redan då var svärmsjuka". Med andra ord har de inte förändrats sen dess. Längre ner i samma avsnitt uppmanar han sina kära biodlare att inte tro på avelsarbete, ty "man kan inte arbeta bort det som är medfött". Har H.G. glömt bort, eller aldrig intresserat sig för, vad avelsarbete inom jordbruk, både på djur och grödor, betyder? Jag vill inte börja med att räkna upp exempel på, vad avel och urval betyder på praktiskt taget alla områden. Alla vet det, med undantag av H.G.

Herbert Gustavssons artikel tar jag som ett lömskt angrepp på Crai-nerrasen, som finns i milliontals bikupor över hela världen. Speciellt i områden som ligger i utkanten av biets naturliga utbredningsområden. Jag tänker då i första hand på norra Sverige, norra Finland och Kanada. Jag tänker också på de tusentals biodlare, som tack vare rena Carnicabin, kan glömma handskar och gummistövlar när de arbetar med sina bin. Vidare tänker jag på dem, som har sina bin i villaträdgårdar och förblir vänner med sina gran-nar.

Jag tackar Herbert Gustavsson för hans artikel, som äntligen fick mig att försvara det ärligaste biet som finns i Sverige.

Otto Reimann

Genmäle av Herbert Gustavsson:

Skall svara O.R. angående en korsad felparad drottning.

För det första så var modern renparad och för det andra så var felet att hon var parad med krainer. Om krainerna var ren kan jag inte yttra mig om. Ett som är säkert är att drottningmodern var renparad. Bina hade gott om plats, likaså min kamrats bin, som följde samma mönster. Jag hade 2 st norska lådor till drottningens förfogande och min kamrat hade 2 st LN plus skattlådor vilket normalt skall räcka.

Efter svärmningen så kommer det fram en drottning som är en korsning utav gula och krainer som blir parad med traktens bastarder, därav arga bin.

Jag håller fullkomligt med O.R. om att inte blanda nya raser i de bin man har. Jag har dålig erfarenhet av krainer sedan 30-talet och det sitter i. Jag tror att det är många äldre biodlare som känner till detta. Jag tror inte att O.R. känner till detta då han förmodligen inte hade börjat med bin då. Vi kommer väl ihåg när det importerades Tyska Hedbin och Krainer. Det var ett elände.

Vidare skriver O.R. att jag inte skulle vara intresserad av avelsarbete. Det är jag i högsta grad och det är det jag sysslar mest med.

O.R. säger att jag tar ett lömskt angrepp på krainerna ute i Europa. Det gör jag inte alls. Det är en väldig skillnad på krainer i Sverige med det lilla som finns här. Ute i Europa är det nästan bara krainer som gäller. Biodlaren får inte hålla någon annan biras och därför går det lättare att hålla dessa samt bedrivs det ett större forskningsarbete. Här inom Sverige bedrivs det mycket lite forskning, det vet O.R. liksom jag. Varför är inte krainerna mera ut-

bredda i Sverige? De tillhör de mindre raserna här. Troligtvis beror det på deras dåliga rykte här sedan 30-talet samt att det är svårt att få dem renparade här på grund av att det inte finns tillräckligt med parningsstationer. Det gäller även övriga raser.

Att krainer är snälla bin har jag aldrig förnekat utan tvärtom men de måste då vara rena. O.R. skriver vidare att biodlaren kan glömma både handskar och gummistövlar. Fast jag inte har krainer så har jag inte handskar för det äger jag inga. Gummistövlar använder jag bara när det är vått ute.

Kära O.R. Var och en håller på sin biras, du på krainer och jag på de gula. Men jag skulle gärna hålla andra raser också om man bara kunde hålla dem rena eller om man kunde renpara dem.

O.R. tackar mig för artikeln så att han äntligen fick försvara "det ärligaste biet som finns i Sverige". Det är väl att taga i. Tydligt är inte övriga ärliga.

Herbert Gustavsson

Egen parningsstation

Då det är av största vikt att få egna drottningar parade rätt för att få snälla bin, nu när det inte går att skicka dem på parning på SBR:s stationer, så är det på tiden att ordna egna parningsstationer. För att det skall lyckas bör man anordna dem på sådana områden som det inte finns några bin på närmare håll än 10 km eller mer och helst på en ö eller en skog. Själv har jag ett skogsområde där det inte finns några bin på närmare håll än 10 km och på några av väderstrecken omkring 20 km och det är ett säkert område. Området är väldigt kuiperat och jag har haft det i 10-12 år.

Jag håller bara drönarsamhällen som jag gör på 3-4 ramar och som består av en drönarram, en foderam och två yngelramar. Detta räcker bra till att para ca 50 drott-

ningar. Jag använder norsk ram.

Man börjar med att sätta till ramen som skall man föda upp drönare i (gärna en ram som det varit drönare i tidigare så att man får drönare som blir lika gamla) i ett samhälle som är rent och som man har valt till drönarsamhälle. Gärna ett samhälle med äldre drottning som villigt lägger drönare. Låt drönarramen sitta tills alla celler blir täckta för det är så att celler med öppet yngel kastar den lilla avläggaren ut.

Man bör göra den lilla avläggaren på morgonen samt köra ut den parningsområdet med en gång. Då får man alla bin kvar som man tagit till avläggaren.

För att få avläggaren att arbeta bra så sätter jag dit en ungdrottning och låter den para sig med drönarna i avläggaren. På så vis får man en ny avläggare som man kan göra invintringsduglig samt att bina arbetar bra i avläggaren även man tagit bort den parade drottningen och bina är viselösa.

Om man skall para fler än 50 drottningar kan man göra ytterligare en avläggare med en drönarram med cirka 14 dagars mellanrum. På så vis kan man få drottningarna rent parade till eget behov och till avsalu för en ringa kostnad och samtidigt få snälla bin. Det är det viktigaste.

För att parningsstationen skall fungera bra samt att man skall uppnå ett bra resultat gäller hur man placerar den.

För det första så skall man inte placera den blåsigt utan det skall vara rätt så lugnt. Jag placerar drönarsamhället så att flustret kommer åt sydöst. Då kommer drönarna ut tidigare. Inte heller nordan får komma åt kupan. Alla småkuporna placeras mellan syd och väst och de bör inte placeras norr om drönarsamhället för då blir resultatet sämre.

Området bör bestå av stora stenar samt buskar och träd för att undgå felflykt. När ni placerar ut småkuporna, låt då öppningarna vara vända åt öster och väster och ej gärna åt söder för då brukar det bli

för varmt och det kan inträffa rymningar. Låt de små samhällena vara spärrade i 5-8 dygn. Då hinner de lägga in foder samt göra sig hemma stadda.

Att placera kuporna i mörk skugga anser jag vara fel. Då blir det för kallt då solen inte orkar värma tillräckligt så att drottningarna kommer ut mycket senare än normalt.

För att drönarsamhället skall bli smidigt att frakta bör man tillverka det av 8 mm plyfa.

Vad beträffar hur lång tid parningen på området tar bör det inte dröja mer än 14 dagar om vädret varit bra. Jag brukar ligga på 10-11 dagar och det anser jag vara bra. Parningen i de små enramskuporna brukar ske först, en eller två dagar före de stora med flera ramar. Vad det beror på vet jag inte.

Om ni, kära biodlare, försöker med denna metod skall ni se att det ger resultat.

Hälsningar Herbert Gustavsson